

Lapsivaikutusten arviointi

Mänttä-Vilppulan kaupunki 2023

Lapsivaikutusten arviointi (LAVA)

- YK:n lapsen oikeuksien sopimus velvoittaa
- Lapsuus on herkkä kehitysvaihe; hyvien elinolosuhteiden rakentaminen erityisen tärkeitä
- Lapsivaikutuksen arvioinnissa kuullaan niitä, joita asia koskee
- Huolellinen lapsivaikutusten arviointi vähentää työn määrää, kuuluu hyvään valmisteluun, joka vähentää päätöksenteon ”soutamista ja huopaamista”
- Tarkoituksena on selvittää ennakoitua hyödyt ja haitat lasten hyvinvoinnille
- Lapsivaikutusten arvioinnissa ei tarkastella taloudellisia näkökulmia.
- Prosessiin kuuluu myös seurata ja arvioida toteutuneita vaikutuksia
- Hyötyä:
  - Tuo esille lapsiin kohdistuvia vaikutuksia
  - Auttaa päätöksenteossa
  - Mahdollistaa negatiivisiin vaikutuksiin varautuminen
  - Kerättyä tietoa hyödynnetään myös koulun sisäisessä kehittämistyössä

Lasten ja nuorten työryhmän kommentit

- Yläkoulujen ja lukion yhdistäminen:
  - Liikuntapaikkojen sijainnin näkökulmasta yläkoulujen ja lukion sijainti Mäntässä vähentäisi lasten koulupäivän sisäisiä kuljetuksia
  - Yläkoulujen ja lukion yhdistäminen samaan toimipisteeseen helpottaa opiskeluhuoltohenkilöstön tavoitettavuutta, kun työskennellään saman katon alla
  - Terveisiin sisätiloihin on kiinnitettävä huomiota
  - Kaikissa ratkaisuissa pitää miettiä lapsen etua
  - Syntyvyyden lasku on huomioitava päätöksiä tehtäessä

Lasten ja nuorten työryhmän kommentit

- Koskelan alakoulun ja Savosenmäen koulun yhdistäminen:
  - Turvaväylän suunnittelemisen ja huomioimisen liikennejärjestelyissä, pyöräilyliikenne turvataan, koulumatkaliikenne mahdollistetaan
  - Koulujen yhdistäminen samaan toimipisteeseen helpottaa opiskeluhuoltohenkilöstön tavoitettavuutta, kun työskennellään saman katon alla
  - Syntyvyyden lasku on huomioitava päätöksiä tehtäessä

Lasten ja nuorten työryhmän kommentit

- Kolhon koulun ja Vilppulankoskenkoulun yhdistäminen:
  - Koulujen yhdistäminen helpottaa opiskeluhuollon palveluiden järjestämistä
  - Jos kouluja ei yhdistetä, uhkana on yhdysluokkaopetuksen haasteet
  - Pidentää koulupäiviä, kun koulumatkat pitenevät
  - Lasten liikkuminen voi vähentyä, kun koulumatkaliikunta jää pois kävelyn/ pyöräilyn muuttuessa koulukuljetukseksi
  - On kiinnitettävä huomiota koululaisten jaksamiseen
  - Syntyvyyden lasku on huomioitava päätöksiä tehtäessä

Kyselyt koululaisille ja opiskelijoille

- Lapsivaikutusten arviointia tehtiin tekemällä kyselyt kaikille koululaisille esikoulusta yläkouluun ja lukio-opiskelijoille
- Kyselyt laadittiin ikätason mukaisesti ja ne toteutettiin kouluissa oppituntien aikana syyskuun alkupuolella 2023

Kysely alakoululaisille kouluverkkoasiasta

- Kolhon koulun oppilaista kyselyyn vastasi 29 luokkaa opettajien johdolla
- 0-2 –luokan oppilaille esitettiin vain yksi kysymys (Millainen on hyvä koulu?)
- 3-6 –luokan oppilaat määrittivät tarkemmin hyvää koulua
- Kysely oli auki syyskuun 15. päivään saakka

Millainen on hyvä koulu?

- Vastaajien vastauksissa korostuivat hyvät käytöstavat:
  - Hyvässä koulussa leikitään yhdessä ja ollaan iloisia, siellä ei kiusata, ei satuteta muita, ei riidellä
- Vastaajat myös arvostivat:
  - Hyviä harrastus- ja ajanvietemahdollisuuksia, kuten tekonurmikenttää, frisbeegolf –koreja, puhelinvälitunteja, oppilaskohtaisia läppäreitä jne.

Millaista on koulunkäynti hyvässä koulussa? (opetus, välineet, säännöt)

Ei raivota, ollaan leppoisia. Hyvät opiskeluvälineet: kyniä, kumeja, viivottimia ja voi pyytää uuden. Oppikirjat on hyvässä kunnossa. (Vähintään) tietokonetunti kerran viikossa.

Säännöt tasavertaiset kaikille. Kaikki noudattaa yhteisiä sääntöjä.

***

Luokassa on työrauha, saa keskittyä tekemiseen, saa pitää hengähdystauon, ei painostavaa, jos joku ei osaa niin ei naureta tai suututa.

Välituntivälineet ovat tarpeellisia.

Lippalakkia saisi pitää päässä ja huppuakin.

Puhelinta saisi katsoa välitunnillakin.

Mehua ruokailuun ja lihapullat takaisin.

Millainen on hyvä koulurakennus? Millaiset ovat hyvät opiskelutilat?

- *isot ja avarat tilat*
- *siistiä (ei sotkua)*
- *hyvä sisäilma*
- *hiljainen sisätila (ei kaikua ja kohinaa)*
- *valot jotka ei välky tai sirise*
- *kulkuväylät ulkona kuivat ja karheat (ei liukastelua talvella)*

***

Luokassa ja koulussa olisi enemmän oleskelutiloja ja -pisteitä, sohvia, hierontatuoleja yms.

Rentoutumispaikka tai -huone, jossa mukavaa tekemistä ja saisi pelaillakin, omat vuorot joka luokille.

Energianpurkuhuone, jossa nyrkkeilysäkki ja painiukkeleita, joita heitellä.

Millainen on hyvä koulumatka?

*Turvallinen. Ei pitkä matka. Kuljettavissa ympärivuoden (tienhoito).
Koulumatkalla ei kiusata.*

***

Kävellen/pyöräillen kuljettava, jotta saa urheilua samalla

Voi mennä kaverin kanssa yhtä matkaa

Tuntuu seikkailulta

Turvallinen

***

Turvallinen.

Talvella pyöräilijät ja kävelijät pääsisi heti sisälle aamulla.

Lämmin tila sähköskuutille, että toimii kotimatallakin.

Millaisia ovat hyvän koulun aikuiset? (opettajat, ohjaajat, opiskeluhuoltohenkilöstö)

Opettajat eivät saisi kommentoida oppilaiden pukeutumista tai tyyliä. Opettajilta yms. saa turvallisen kohtelun ja aikuiset kysyvät oppilaiden mielipiteitä säännöistä ja muista koulun asioista.

***

Opettajat eivät myös kiusaa toisiaan, eikä tietysti lapsia. Tasa-arvoinen kohtelu, ei ärsytä, huuda, ei anna turhasta Wilma-merkintää.

Saa opiskella rauhassa, antaa aikaa miettiä.

Ei painosteta tekemään tehtäviä, jos ei osaa, saa siis apua, kun tarvitsee.

Millaisia ovat hyvän koulun välitunnit? Millaiset ovat hyvät välituntialueet?

Riittävän isot välituntialueet (jalkapallokenttä, asfaltti, areena) 4

Paljon kiipeilyalueita, haastaviakin

Autorata (polkuautot/karting)

Keinuja ja hämppiskeinuja riittävästi

Monipuolisesti erilaisia välkkävälineitä

Paljon kasveja ja puita

***

Saa mennä kauppaan, isot alueet, pitkät välkät, saa käyttää puhelinta, aidatut alueet, kotieläimiä pihalle

***

Jos on kylmä/kuuma tai sataa vettä, saisi olla välitunnit sisällä.

Välituntialueelle vaijerirata. Saa olla kukkulankuningasta ja heittää

lumipalloja. Jos oppilas tarvitsee apua tai häntä kiusataan, on pihassa pylvä, josta painamalla, aikuinen tietää tulla paikalle.

Kysely yläkoululaisille kouluverkkoasiasta

- Yläkoululaisista kyselyyn vastasi 224
- 124 vastaajaa ilmoitti opiskelevansa Koskelan yläkoulussa ja 100 Vilppulan yhteiskoulussa
- Kysely oli auki syyskuun 15. päivään saakka

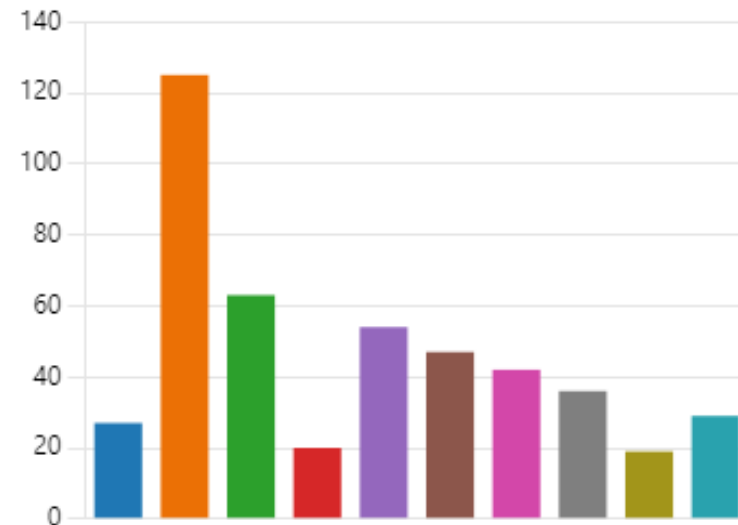
Mikä on mielestäsi hyvä koulun koko?
(Esimerkiksi tällä hetkellä Vilppulan yhteiskoulussa on 130 oppilasta ja Koskelan yläkoulussa 150 oppilasta)

● alle 100 oppilasta	12
● 100-200 oppilasta	123
● 200-300 oppilasta	51
● 300-400 oppilasta	38

Mitkä asiat edistävät hyvää perusopetusta? (Valitse kolme asiaa)

● Koulun koko	27
● Laadukas opetus	125
● Opetusryhmän koko	63
● Ajanmukaiset opiskeluvälineet	20
● Terve koulurakennus	54
● Valinnaisten kouluaineiden määrä	47
● Koulun sijainti	42
● Tehokas puuttuminen kiusaamis...	36
● Toiminnalliset välitunnit	19
● Koulumatkan pituus	29

Mikä on mielestäsi paras vaihtoehto seuraavista kouluratkaisuista?

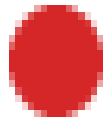
Koskelan yläkoulu, Vilppulan yhteiskoulu ja Mäntän lukio jatkaisivat nykyisissä koulurakennuksissa. **53 %**

Yläkoulut ja lukio yhdistetään yhdeksi oppilaitokseksi Koskelan yläkoulun ja lukion nykyisiin tiloihin. **9 %**

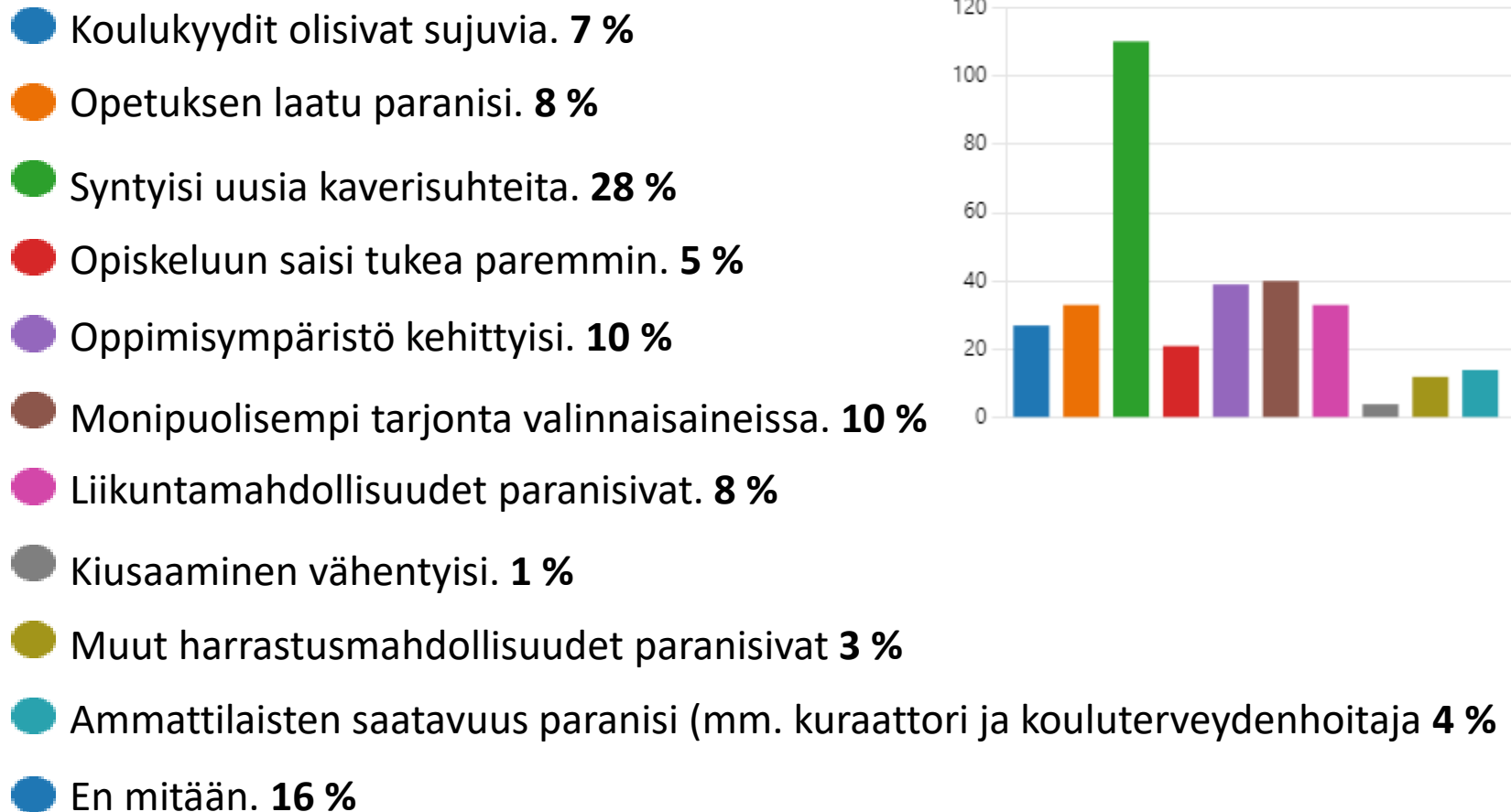
Yläkoulut ja lukio yhdistetään yhdeksi oppilaitokseksi Koskelan yläkoulun alueelle ja sille rakennetaan uusi koulurakennus. **25 %**

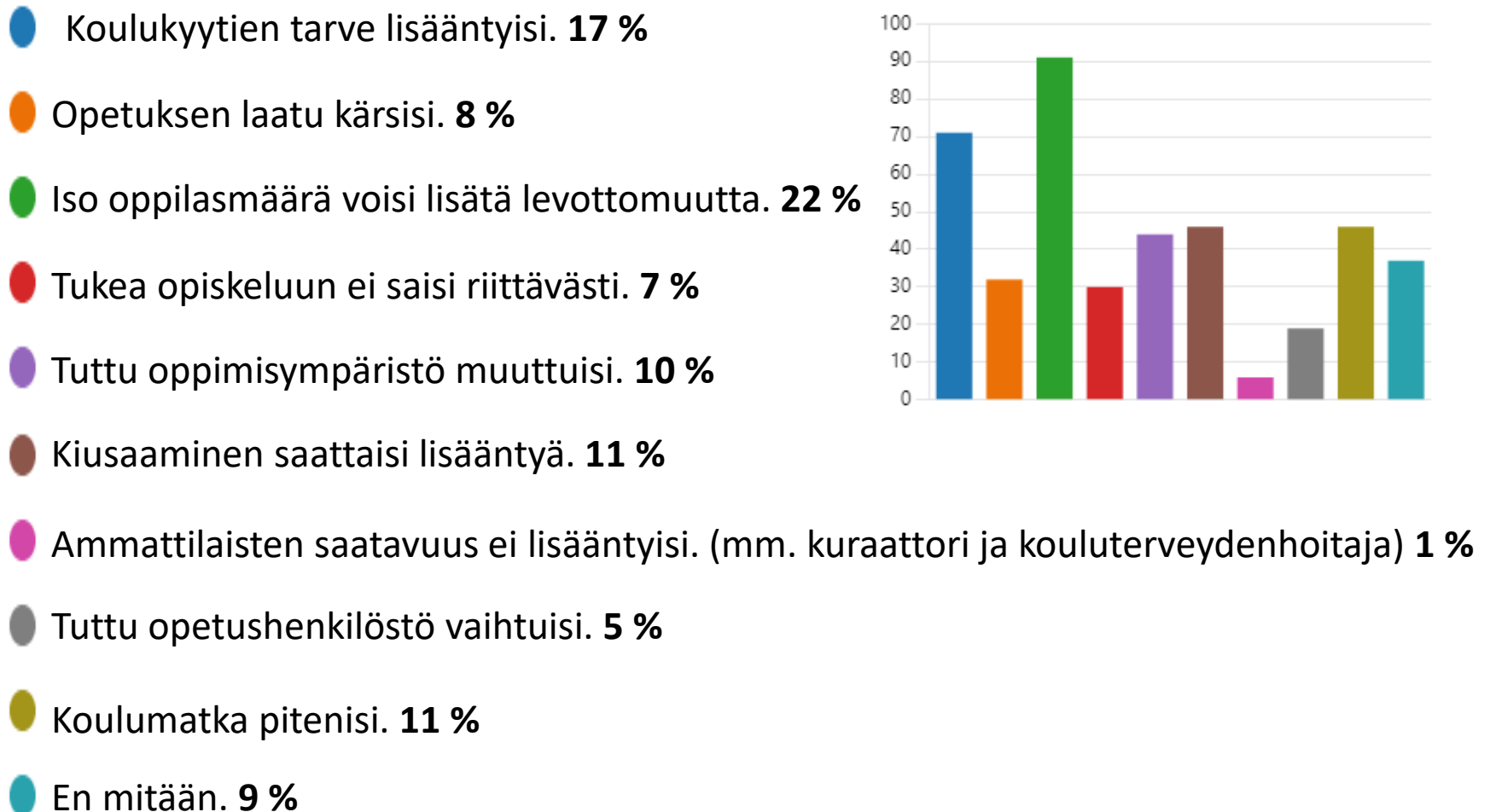
Yläkoulut ja lukio yhdistetään yhdeksi oppilaitokseksi Vilppulan yhteiskoulun alueelle ja sille rakennetaan uusi koulurakennus. **13 %**

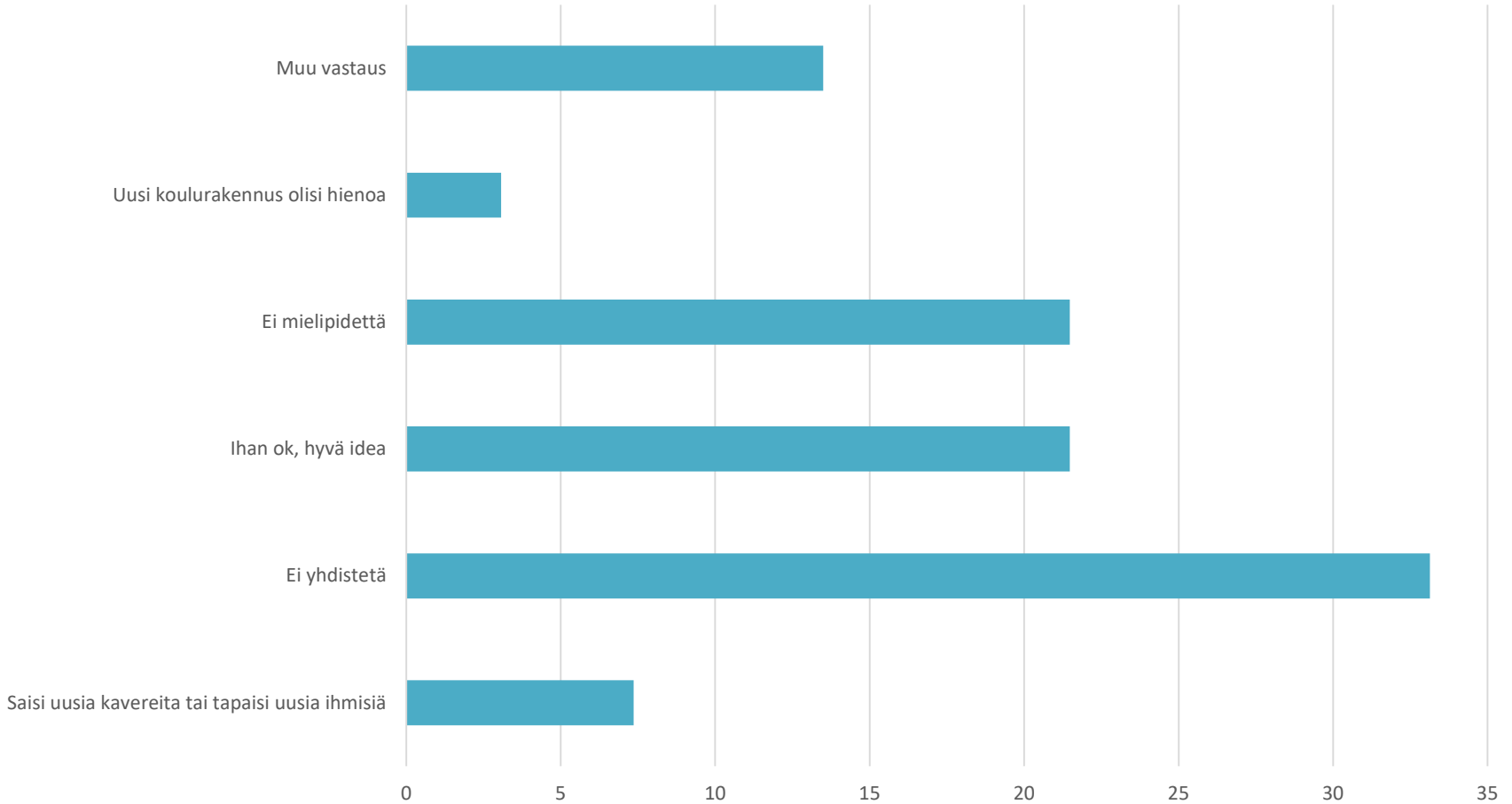
Mitä mahdollisuuksia näet yläkoulujen ja lukion yhdistämisessä? (Valitse kolme asiaa)

Mitä uhkia näet yläkoulujen ja lukion yhdistämisessä? (Valitse kolme asiaa)

Yläkoululaisten avoimet vastaukset % (n= 163)

Kysely lukion opiskelijoille kouluverkkoasiasta

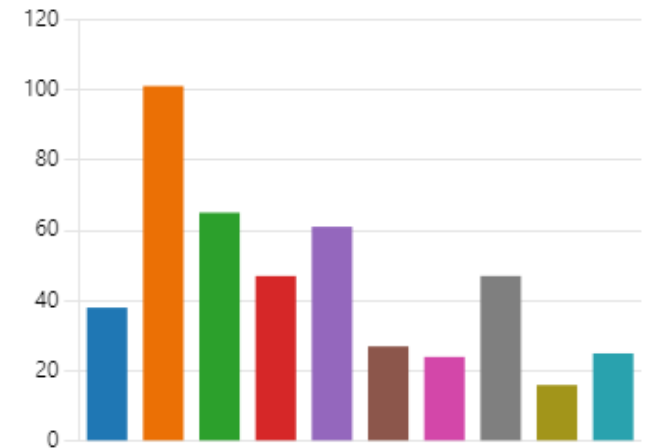
- Lukiolaisista kyselyyn vastasi 116
- Kysely oli auki syyskuun 15. päivään saakka

Mikä on mielestäsi hyvä lukion koko? (Esimerkiksi tällä hetkellä lukiossa on 140 opiskelijaa.)

Mitkä asiat edistävät hyvää lukiokoulutusta? (Valitse kolme asiaa)

● Lukion koko	8 %
● Laadukas opetus	22 %
● Opetusryhmän koko	14 %
● Ajanmukaiset opiskeluvälineet	10 %
● Terve koulurakennus	14 %
● Valinnaisaineiden määrä	6 %
● Lukion sijainti	5 %
● Opiskelurauha	10 %
● Hyvät opiskelija-asunnot	4 %
● Koulumatkan pituus	6 %

Mikä on mielestäsi paras vaihtoehto seuraavista kouluratkaisuista?

Koskelan yläkoulu, Vilppulan yhteiskoulu ja Mäntän lukio jatkaisivat nykyisissä koulurakennuksissa. **56 %**

Yläkoulut ja lukio yhdistetään yhdeksi oppilaitokseksi Koskelan yläkoulun ja lukion nykyisiin tiloihin. **8 %**

Yläkoulut ja lukio yhdistetään yhdeksi oppilaitokseksi Koskelan yläkoulun alueelle ja sille rakennetaan uusi koulurakennus. **22 %**

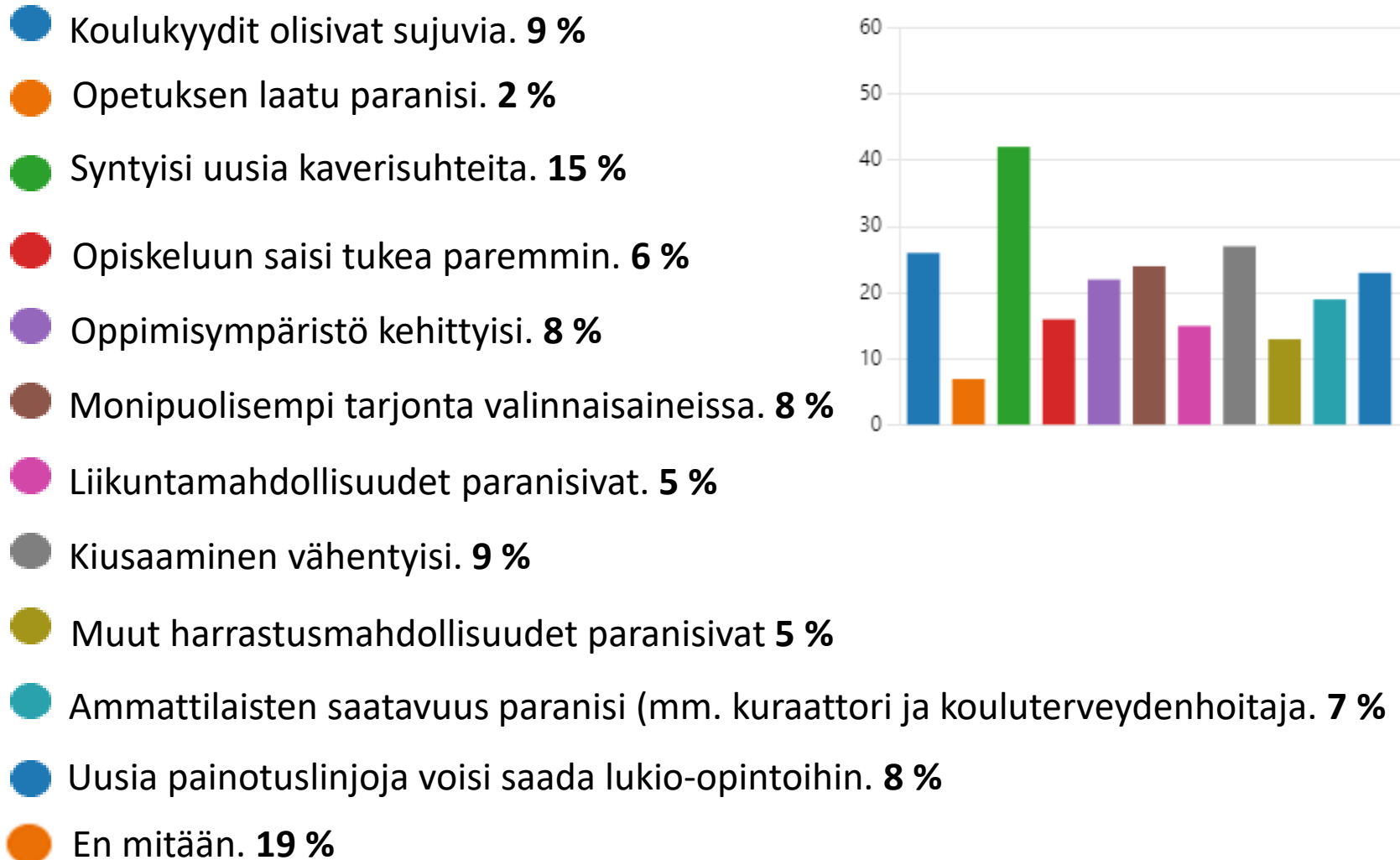

Yläkoulut ja lukio yhdistetään yhdeksi oppilaitokseksi Vilppulan yhteiskoulun alueelle ja sille rakennetaan uusi koulurakennus. **14 %**

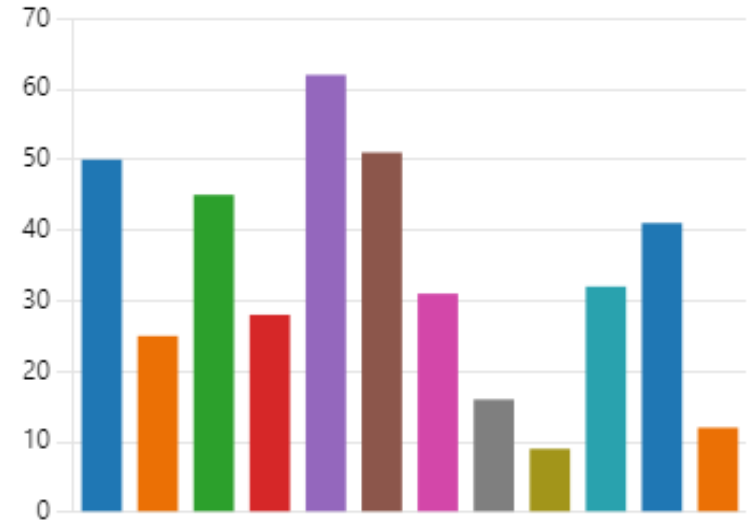

Mitä mahdollisuuksia näet yläkoulujen ja lukion yhdistämisessä? (Valitse kolme asiaa)

Mitä uhkia näet yläkoulujen ja lukion yhdistämisessä? (Valitse kolme asiaa)

- Oppilaitoksesta tulisi liian iso. **12 %**
- Oppilaitoksen väärä sijainti olisi isoin uhka. **6 %**
- Opetuksen laatu heikkenisi. **11 %**
- Lukion vetovoima heikkenisi. **7 %**
- Tilanpuute lisääntyisi. **15 %**
- Levottomuus lisääntyisi. **13 %**
- Kulkemiseen liittyvät ongelmat. **8 %**
- Opiskelija-asumiseen liittyvät haasteet. **4 %**
- Harrastusmahdollisuudet heikkenisivät. **2 %**
- Lukion nykyinen keskinäinen yhteisöllisyys voisi vaarantua. **8 %**
- Isommassa oppilaitoksessa voisi olla vaikeampaa saada henkilökohtaista ohjausta. **10 %**
- En mitään. **3 %**

Lukiolaisten avoimet vastaukset % (n= 63)

